

مردم سالاری چهارشنبه ۳۱ بهمن ۱۴۰۰ - ۳۰ جمادی‌الثانی ۱۴۴۳ - فوریه ۲۰۲۲ - سال بیست‌ویکم - شماره ۶۴۵

شماره ۳۱ - ۱۳۴۳ - ۲۰۲۲ - ۲۰۲۳ - ۱۴۰۰ - ۱۳۴۳ - ۲۰۲۲ - ۲۰۲۳

فجر چهلم در آینه منتقدان

از بازی تمام نشدنی «جواد عزتی» تا پیش‌بینی برندگان «سیمرغ چهلم»

فاطمه زارعی

تهی بودن زندگی در میانسالی و عدم پابندی مقتول در روابط خانوادگی، لایه‌های فرعی، شاخ و برگ‌ها فراوانی را در فیلم می‌افزاید.

عزتی بازیگر تمام ناشدنی سینمای ایران است که از حیث اجرا و ایفای نقش‌های متفاوت ممتازترین روزهای خود را پشت سر می‌گذارد. مجیدنوروزی با اینکه نقش مکمل را در این فیلم اجرا می‌کند اما پتانسیل نادیده‌گرفته شده تری از خود به اجرا می‌گذارد و شاید بتوان او را به عنوان استعدادی درپرساخته شده و هدر رفته در سینما در فیلم مرد بازنده کشف کرد.

چه گستاخی روی فرش قرمز قدم می‌گذارند

شهرام خرازی‌ها، منتقد سینما، نقد خود را در نخستین روز برگزاری جشنواره چهلم فجر متفاوت مطرح می‌کند و می‌گوید: در سینمای جمهوری اسلامی ایران با سناره‌سالاری مبارزه می‌کنیم، این کار یعنی مخفی کردن اطلاعات داستانی فیلم‌ها که باعث می‌شود نه تنها مردم نمی‌دانند که ژانر فیلم چیست بلکه از روی هنرپیشه، فیلم را انتخاب می‌کنند نه از روی ژانر یا سوزه فیلم!

این منتقد سینما تاکید می‌کند که اگر امروز یکی از مردم بخواده از ساینات فیلم‌های جشنواره را بخرد نه عکسی دارد و نه خلاصه داستان و نه جزئیاتی، خبرنگاران از سال‌ها قبل مورد تمسخر تهیه‌کننده‌ها قرار می‌گیرند

در نخستین روز از چهلمین جشنواره فیلم فجر، منتقدان سینما نقدهای خود را به مخاطبان عرضه کردند. در این میان بررسی شایستگیان فرش قرمز، پیش‌بینی‌ترین‌های سیمرغ جشنواره و نقش آفرینی تمام ناشدنی جواد عزتی از مهمترین نکات مطرح شده در این نقدها بود.

به گزارش ایرنا، جشنواره فیلم فجر از صبح امروز دوشنبه ۱۱ بهمن ماه به چهلمین سال خود وارد و در قد و قامت جوانی پر تجربه میزبان علاقه‌مندان به سینما شد. اگر اکران فیلم‌ها و حواشی مربوط به این فستیوال بزرگ ملی سینما را فاکتور بگیریم، یکی از مهمترین بخش‌های این جشنواره، نقدهای منتقدان و کارشناسان به این جشنواره است که حال و هوای متفاوتی به جشنواره می‌دهد.

در ادامه به ۳ نقدی که در روز نخست جشنواره نگاشته شد، می‌پردازیم.

عدالت برای همه در محله بازنده‌ها

مرد بازنده هفتمین فیلم محمد حسین مهدویان با همه آثارش متفاوت است و این تمایز با جسارت در محتوای ملتیب و تغییر ژانر نمود پیدا کرده و تبدیل به مهمترین ویژگی اثر می‌شود.

مردبازنده یک نئونوار با گرایشات کاملاً کلاسیک است که بر پیچیدگی‌های روانی شخصیت‌هایش استوار است. آخرین ساخته محمد حسین مهدویان اثری جنایی و ساختارشکن منکی بر استعاره‌های و المان‌های ژنریک است که قبلم به این شدت متفاوت و برجسته می‌کند. فیلم با تاکید ویژگی فریدی کاراکتره پلیس بر متفاوت زنج‌های درونی او صحنه می‌گذارد.

کاراگاه جستجوگر فیلم غیر از ویژگی‌های روانی فردی که در درام بسیار موثر است دارای نمودهایی بیرونی هست. مثل ندان غفونی و مصائبی که در روابط او با سنینا تنها پسرش تجربه می‌کند. همه این مصائب به علاوه وظیفه‌های شغلی و اجتماعی موقعیتی است تا اراده قوی و تسلیم‌ناپذیر کاراگاه خسرواحمدی را در روندی دراماتیک به پوته آزمایش گذارد. در ادامه این نقد آمده است: نوعی بی‌تفاوتی‌های احساسی تاثیر پذیرفته از محیط و نتایج وحشتاکي که از سبقه شخصیت مجوری متوفی در لایه‌های مختلف روانی تنیده شده نوعی کنکاش‌گریی را حول چند شخصیت شکل می‌دهد. این آزمایش‌ها فقط برای کارگاہ پلیس طراحی نشده، بلکه شهاب کاراکتر به قتل رسیده فیلم نیز مشمول این آزمایش‌ها و پرسشگری واقع می‌شود.

جواد عزتی، کاراگاه خسروی فیلم در چیدمان روایتی جستجوگر ناخواسته جیک گیتس در محله چینی‌ها را به ذهن متبادر می‌کند. البته ظاهر خسته و روان‌پریش اثر احمدی تفاوت‌هایی این دو کاراکتر را برجسته می‌کند، اصلاً خط روایت و موقعیتی که این دو شخصیت در آن قرار می‌گیرند چندان متفاوت نیست. مهدویان دیدگاه روشنفکرانه‌ای را چاشنی این جستجوگری می‌کند؛ نمایش نوعی از تنهایی روردرس در مورد کاراگاه احمدی، بیگانگی

محمدرضا حیاتی با بیان اینکه هنوز هم تفهمیده است که دلیل ممنوعیت فعالیتش در

فهرنگ و هنر و رسانه بازنشتگی نمی‌شناسد «کار اهالی

«بیرو» سرگردان میان ملودرام و فیلم زندگینامه‌ای

ندا الماسیان طهرانی

فیلم «بیرو» با وجود ایده و فیلمنامه تقریباً مناسبی که دارد، در ساختار نمی‌تواند نتوانست تماشایی را از سالن سینما با رضایت خاطر به بیرون هدایت کند.

به گزارش ایرنا، بیرو سومین ساخته مرتضی علی عباس میرزایی، کارگردان جوان سینمای ایران است که برنامه افتتاحیه چهلمین جشنواره فیلم فجر را با اکران خود در خانه جشنواره رقم زد.

بیرو همان‌گونه که از نامش مشخص است ماجرای زندگی علی‌رضا بیراوند دروازه بان پر آوازه تیم ملی فوتبال ایران است که جزئیات مسیر موفقیت او در دروازه‌بانی را به‌تصویر می‌کشد. فیلم با لحظه اعلام پنتالتی علیه تیم ملی فوتبال در جریان مسابقه ایران و پرتغال در چارچوب مسابقات جام جهانی ۲۰۱۸ آغاز می‌شود.

همان پنتالتی معروفی که چند ماه قبل تر، بیراوند در یک ویدیوی کوتاه جمله معروف چطورمی کربس را بر زبسان آورد و به نوعی برای کربس رونالدو قرب خوانی کرد و دست سرنوشت اتفاقا چند ماه بعد او را در مقابل رونالدو در سخت ترین آزمون زندگیش قرار داد.

«لوکیس و چند داستان دیگر» یک مجموعه داستانی از «پروسیر مریمه» است که مخاطب را با عنصر تعلیق جذب و با پیچش‌های داستانی غیرمنتظره شگفت‌زده می‌کند. به گزارش ایرنا، در کتاب لوکیس و چند داستان دیگر پنج مورد از خوانندگی‌ترین رمان‌های کوتاه پروسیر مریمه گردآوری شده است. در داستان اول که دوچه خالم لوزکرتری نام دارد، همزمان با آن که یک داستان عاشقانه درآمیخته با فضای وهم آلود مسائل اوراطبیعه می‌نویسد، همراه با شخصیت اصلی داستان در فضایی آکنده از آثار هنری فاخر قدم می‌زنیم. در بخشی از این داستان می‌خوانیم: شب که شد، آهسته از جلوی خانه لوزکرتری گذشتم. چیزی ندیدم. دوباره رد شدم، باز هم هیچ‌ سسه چهار شب

حرفه‌ای می‌خواهند با یک ولعی بروند و با افرادی که روی فرش قرمز آمده‌اند عکس بگیرند.

خرازی‌ها در خصوص حضور فیلمسازان اولی و جوان هم تاکید می‌کنند: از خروجی‌ها معلوم است که هیأت انتخاب باید برای هر ژانر یک فیلم حداقلی انتخاب می‌کردند؛ اکشن، اجتماعی، ملودرام، جنگی، سیاسی و کمدی داریم. شاید هم فیلم انیمیشن، کودک و نوجوان می‌توانستیم داشته باشیم اما این اتفاق نیفتاده است. شاید به خاطر اینکه فیلمی در این گونه به جشنواره نیاآمده است.

وی درباره پیش بینی اهدای سیمرغ هم بر این باور است که جواد عزتی در فیلم مرد بازنده احتمال دارد در سیمرغی‌های امسال جشنواره فجر باشد و قفل سیمرغ نگرفتن‌هایش شکسته می‌شود. شاید در بخش کارگردانی هم مسعود کیمیایی کاندیدی می‌شد اگر انصراف نمی‌داد. پژمان جمشیدی در علفزار ممکن است کاندیدی شود. از لحاظ فیلمبرداری، فیلم دسته دختران ممکن است کاندیدی شود.

«بیرو» ژانری جسورانه

علی کریمی، از فعالان حوزه رسانه در نخستین روز از برگزاری جشنواره فیلم فجر درباره فیلم بیرو، نوشته است: این فیلم، جسورانه وارد ژانری شده که پیش از این کمتر مورد توجه فیلمسازان کشور قرار گرفته بود. بیان زندگی فوتبالیستی که هم زندگی قهرمانانه‌ای دارد و البته همچنان در عرصه فوتبال در اوج دوران خود به سر می‌برد، بدون توجه به معایب ریز و درشت فیلم، نکته مثبتی به نظر می‌رسد. این منتقد تاکید می‌کند: زندگی علیرضا بیراوند دروازه‌بان شماره یک تیم ملی فراغ از زندگی حرفه‌ای این فوتبالیست، دارای شگفتی‌ها و عجایب فراوانی بود که پیش از ورود او به دنیای حرفه‌ای فوتبال، رقم خورده است. نکته سنجی فیلمنامه نویس زمانی نمود بیشتری پیدا می‌کند که نه فقط روی دوران درخشان شخصیت اصلی در فوتبال حرفه‌ای بلکه زمانی که هنوز روزهای خوب فرا نرسیده بود و اندک آمیدی به موفقیت او نبود زوم می‌کند.

به باور کریمی، «بیرو» از سادگی‌های زندگی معمولی روستایی و جوانی که سوادای فوتبالیست شدن دارد، آغاز می‌شود و گام به گام با سختی‌هایی که شخصیت اصلی داستان تجربه می‌کند، همراه می‌شود. مخاطب با همه این سختی‌ها احساس رنج می‌کند و در پایان به موفقیت دروازه‌بان شماره یک تیم ملی با توجه به رنج‌هایی که متحمل شده، افتخار می‌کند.

به گزارش ایرنا، چهلمین جشنواره فیلم فجر با حضور ۲۲ فیلم در بخش «سودای سیمرغ»، ۱۰ فیلم در بخش «فیلم کوتاه» و هشت فیلم در بخش «مستند» از ۱۱ تا ۲۲ بهمن به دبیری مسعود نقاش‌زاده در برج میلاد به عنوان کاخ جشنواره، برگزار می‌شود.

فیلم‌های این دوره از جشنواره در سینماهای ۳۱ استان در سراسر کشور اکران خواهد شد.

حیاتی:

هنوز هم نفهمیدم چرا نمی‌توانم در صداوسیما کار کنم!

که یکی از عجیب‌ترین ممنوع کردن‌هاست که نمی‌دانم دلیلش چه بود و هیچ‌وقت هم هیچکس به من نگفت که علت ممنوع‌الفعالیت شدن من چیست. حیاتی افزود: جالب است در دیدارهایی که با برخی از معاونان صداوسیما داشتم می‌گفتند خبر شما ممنوعیتی ندارد، اما در عمل وقتی برنامه‌ای پیشنهاد می‌شد جلوی کار ما را می‌گرفتند. این گوینده خبر در پاسخ به این پرسش که اگر شرایط حضورش در تلویزیون فراهم شود، تمایلی به بازگشت دارد یا خیر؟ پاسخ داد: من خودم نباید پیش‌قدم شوم، آن‌ها باید پیش‌قدم شوند و اگر

به همه این فضای کاریکاتوری باید ساده

انگاری کارگردان و فیلمنامه‌نویس را هم در ارثه نکردن تصویر صحیح از حوزه فوتبال ایران اضافه کنیم.

بیرو در اندازه ستایش از بیراوند نیست

به همه این فضای کاریکاتوری باید ساده انگاری کارگردان و فیلمنامه‌نویس را هم در ارثه نکردن تصویر صحیح از حوزه فوتبال ایران اضافه کنیم.

مسئله‌های دور تلویزیون ایران (فوتبالیست‌ها) نیست و ناخودآگاه ذهن تماشاجی به سمت و سویی کارکوره، تارو میساک، واکاشی زوما و دیگران سیر می‌کند. مرحله پرداخت ایده با ملغمه ای از ملودرام، فیلم ورزشی، فیلم عاشقانه و خانوادگی و غیره مواجهیم. حجم آوری که در لحظه لحظه داستان بر سر شخصیت قهرمان قصه فرو می‌ریزد (و البته می‌دانیم که همگی واقعی است) نه تنها باعث نمی‌شود که تندیس‌ای وی ساخته شود (چه خوب چه بد) بلکه در مقابل، انبوهی از غصه، آه و حسرت را در روح، ذهن و جان تماشاگر جاری می‌سازد. در مقابل این آوار، وقتی تا انتهای قصه پیش می‌رویم با کمال تعجب در می‌یابیم که نه تنها تندیس یاد شده به صورت کامل ساخته نمی‌شود بلکه همه موفقیت قهرمان قصه فقط در مهار ضربه پنتالتی رونالدو خلاصه می‌شود و بس.

به همه این‌ها اضافه کنید ساختار کاریکاتور

گونه صحنه‌های مختلف و متعدد مسابقات فوتبال از روستا و نوجوانان گرفته تا امید و بزرگسالن که بی‌شایهت به انیمیشن پرتلفدار

«لوکیس و چند داستان دیگر»: وحشت با چاشنی پیچش داستانی

آیدا شجاع بوسجین

ماری عظیم‌الجثه قرار می‌گیرد. این نویسنده فرانسوی در نهایت در داستان ساحره‌های اسپانیایی دنیای ماوراالطبیعه را به آبی دریاها می‌کشاند. چیزی که در تمام این داستان‌ها مشترک است، عنصر پیچش داستانی است که نویسنده با مهارت هرچه تمام از آن بهره جسته و به واسطه آن ذهن خواننده را به چالش می‌کشد. در بخشی از داستان اتاق آبی آمده است: در فرانسه درها به بسته می‌شوند. بین این دو و کتیبوش فاصله‌ای حدود دو سانتی‌متر وجود داشت. ناگهان، در این رخنه که بازتاب

اخبار کوتاه

وضعیت سلامتی محمد کاسبی از زبان دخترش

دختر محمد کاسبی روی درمان هنرمند پیشکسوت کشورمان که همچنان در بخش مراقبت‌های ویژه بیمارستان بستری است را تشریح کرد. یلدا کاسبی در گفت‌وگویی با ایسنا درباره وضعیت جسمی پدرش که

محلی است به دلیل نارسایی قلبی تحت مراقبت است، گفت: خدا را شکر دای پدر نسبت به روزهای گذشته بهتر است ولی برای سلامت کامل باید صبر کنیم. ۲۶ دی ماه بود که پدر در بخش سسی سی یو بیمارستان عرفان به صورت اورژانسی بستری شد و متأسفانه به دلیل نارسایی حاد قلبی اصلاً وضعیت مناسب نداشتند. او ادامه داد: حدود ۱۰۰ روز پیش قلب پدر را ازتزیو کردیم اما متأسفانه به دلیل اینکه ماهیچه‌های قلب فرسوده شده‌اند و طبیعتاً بعد از ازتزیو، گردش خون و پمپاژ به سختی انجام می‌شود به همین دلیل سطح اکسیژن و فشار خون پایین می‌آید و برای ثابت نگه داشتن و رسیدن به یک شرایط پایدار، پدرم همچنان در بخش سسی‌یو تحت مراقبت است و هنوز پزشک معالج ایشان، دکتر بابک شریف کاشانی به آن شرایط دلخواه نرسیده‌اند. اتفاقاً پدر بود ریچه آئورت قلب پدر را عوض کنند که شاید اوضاع بهتر شود اما به علت وضعیت جسمش این یعنی همین نارسایی شدید قلبی، سن و سال و فاکتورهای دیگر نمی‌توانند این کار را انجام بدهند.

معرفی داوران «جایزه ادبی ما»

داوران اولین دوره «جایزه

ادبی ما» معرفی شدند. به گزارش ایسنا، دبیرخانه این جایزه در خبری اعلام کرده است: «اولین دوره «جایزه ادبی ما» که جایزه‌ای مستقل و خصوصی است،

در دو بخش شعر و داستان،

فعالیت خود را از اواسط سال ۱۴۰۰ آغاز کرد. دوری بخش شعر این جایزه را ضیاءالدین خالقی، افشین شاهرودی و یاسین نمکچیان برعهده‌دارند. در بخش داستان، داوران عبارتند از: اسدالله امرایی، محمود قلی‌پور و محمدهاشم اکبرپانی.دبیری این دوره از جایزه را محمدهاشم اکبرپانی برعهده دارد و دبیر بخش داستان، اسدالله امرایی و دبیر بخش شعر یاسین نمکچیان است. در اولین دوره «جایزه ادبی ما»، آثار منتشرشده در سال ۱۳۹۹ بررسی و کتاب‌های برگزیده اعلام می‌شود. نشانی صفحه اینستاگرام «جایزه ادبی ما» (بدون گیومه) است که اطلاعیه‌ها و مطالب مربوط به جایزه و کتاب‌ها در آن منتشر خواهد شد. نامزدهای این دوره از «جایزه ادبی ما» در اسفندماه امسال معرفی می‌شوند و در صورت مییابودن شرایط پهداشتی مربوط به کرونا، مراسم اختتامیه در همین ماه برگزار خواهد بود. حامی مالی اولین دوره «جایزه ادبی ما» شرکت چسب سینا است.»

قول وزیر ورزش و جوانان

برای ساخت یک فیلم ورزشی دیگر

گروه فرهنگی_ میثم دهرویی:
وزیر ورزش و جوانان با حضور در خانه جشنواره به دیدن فیلم بیرو نشست. دکتر سیدمحمد سجادی وزیر ورزش و جوانان در اولین روز ارکان‌های خانه جشنواره در جمع اهالی رسانه و منتقدین حاضر شد و به دیدن فیلم بیرو نشست. وی پس از پایان فیلم ضمن تشکر از کارگردان، تهیه‌کننده، عوامل سازنده فیلم و بنیاد سینمایی فارابی که موجبات ساخت چنین اثری را فراهم کردند، اعلام داشت ساخت این نوع داکویدرام‌ها در حوزه ورزش می‌تواند به ترغیب جوانان در حوزه ورزش قهرمانی و تجلیل از چهره‌های شاخص ورزش قهرمانی کشور کمک کند.

دکتر سجادی با اشاره به نمونه این نوع فیلم‌ها در جهان گفت: ما نسبت به بسیاری از چهره‌های قهرمانان ورزشی دچار غفلت می‌شویم و این نوع فیلم‌ها چندی می‌توانست داشته باشند. در این بازدید که با همراهی مدیرعامل بنیاد سینمایی فارابی بود، دکتر سجادی در ساخت این نوع فیلم‌ها نسبت به

چهره‌های ورزش قهرمانی کشور در حوزه‌های مختلف ورزشی تاکید کرد و در حاشیه این بازدید قول داد سال آینده فیلمی مشابه «بیرو» با مشارکت وزارت ورزش و جوانان و بنیاد سینمایی فارابی در حوزه ورزش قهرمانی و چهره‌های قهرمانی ورزش ساخته شود. فیلم «بیرو» ساخته مرتضی علی عباس میرزایی و تهیه‌کنندگی مجید بزرگر و با مشارکت بنیاد سینمایی فارابی تولید شده است.

کتابخانه

انتشار ۸ داستان کوتاه واقعی در یک کتاب

کتاب «دو زن زیبا» نوشته آرام روان‌شاد روایت واقعی زنائی است که با موقعیت‌های بحرانی روبه‌رو می‌شوند. به گزارش هنرانلاین، آرام روان‌شاد، نویسنده این توضیح که

کتاب «دو زن زیبا» به‌تازگی

در نشر نیماژ منتشر شده به هنرانلاین گفت: از بین بیست داستان کوتاهی که طی یازده سال نوشته‌ام هشت داستان را برای چاپ انتخاب کردم، آثاری

که به‌نظرم به بلوغ رسیده‌اند.

او با بیان این که محوریت اصلی داستان‌ها زنان هستند، ادامه‌داد: هر کدام از داستان‌ها روایت یک زن است که در یک موقعیت و بحرانی قرار می‌گیرد. در واقع خلق یک جهان زنانه و مسایل و ممیایی که می‌تواند برای آنها بیایید و چگونگی نحوه مواجهه، رویکرد و نگاه به این بحران پایه داستان‌ها را شکل می‌دهند. فضای تمامی داستان‌ها نیز با هم متفاوت است. سعی کردم به زنائی از سطح طبقاتی مختلف و مسایل متفاوت در جامعه پردازم. روان‌شاد با این توضیح که رویدادهای مجموعه داستان «دو زن زیبا» واقعی هستند، افزود: به فلسفه علاقه دارم و در داستان‌هایم غالب است نه به این معنا که بخوالم رساله فلسفی عرضه کنم ولی شخصیت‌ها در داستان‌هایم دیدگاه فلسفی دارند. مهم‌ترین چیزی که فلسفه مطرح می‌کند جرابی و طرح پرسش است. در رمان، داستان‌های کوتاه و فیلمنامه‌هایی که می‌نویسم طرح پرسش برام اهمیت دارد. وقتی شخصیت‌ها به دنبال کشف و پیدا کردن جواب، پرسش مطرح شده می‌روند آن پرسش می‌تواند مواجهه آن‌ها با یک موقعیت خاص باشد. آن جاست که شخصیت از سطح عبور کرده و معنا و عمق پیدا می‌کند.

مهم‌ترین پرسشی که در این مجموعه مطرح کردم این است که چه می‌شود به حق یا ناحق زن‌ها اغلب خودشان را در جایگاه قربانی می‌بینند. داستان‌هایی را برای انتشار در این کتاب انتخاب کردم که کاملاً از جنس مردم معمولی هستند. ضمن این که پرسشگری و دفعده فلسفی دارم اما می‌خواستم از فضای روشنفکری رمان «ساعت ویرانی» دور شوم و داستان‌هایی از جنس مردم عادی بنویسم. به گفته او، «فقط می‌خوامت یک فنجان قهوه بخورم» برنده جایزه ادبی صادق هدایت در سال ۱۳۹۰، «دو زن زیبا»، برگزیده جایزه ادبی صادق هدایت سال ۱۳۸۹، «تیویورک دوست دارم»، «زده»، «از دفتر خاطرات یک تازه عروس متولد ۱۳۵۲»، «روز برمی‌آید»، «چله بران» و «کستیشن» عناوین هشت داستان کوتاه این مجموعه هستند. روان‌شاد این روزها مشغول نگارن رمانی بر مبنای واقعی‌ت و تجربه‌هایی است که طی یک دوره بیماری سخت طی کرده است.